БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 205(5097) Суббото Октябриин 12 1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Колхозно таряашадай политическэ ба ажалай шэнэ дэбжэлтые бүри ехээр үргэн бадаруулжа, хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудта шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаха ёһотойбди.

Колхозно таряашадай политическэ ба ажалай шэнэ дэбжэлтэ

Агуүехэ социалистическэ ороной манай ажаүйлэдбэри, хүдөө ажахы ба соел культура гүн ехэ хүгжэлтын замаар урагшаа дабшан ябажа байна. Шэнэ табанжэлэй түсэбэй түрүүшын жэл хадаа нэгэ илалтаһаа нүгөө илалтада хүрэхэ замаар хүгжэжэ байдаг манай орондо шэнэ шэнэ амжалтануудые асарна.

Советскэ арадай далайса ехэтэ зохеон байгуулалтынь хүдэлмэридэ колхозно таряашадай ажал угаа ехэ һуурие эзэлдэг гээшэ. Колхознигуудай хэһэн, бүтээһэн ажал хүдэлмэринь ехэ ба бүришье ехэ далайсые үдэрһөө үдэртэ оложо байна. Оронойманай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд мүнөө үедэ илангаяа ехэ политическэ ба ажалай дэбжэлтэтэйгээр хүдэлмэрилнэд.

Колхозуудай интересүүдые, колхознигуудай хүсэлэнгые үргэлжэ хамгаалан байдаг манай парти, правительство хадаа сентябриин 19-эй үдэр түүхэтэ тогтоолые гаргажа, колхозуудай улам хүсэтэйгөөр хүгжэн бадарха хэрэгтэ, колхознигуудай түргэнөөр баян болохо хэрэгтэ шэнэ гайхамшагта хүүдаһые нээһэн байна.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээчүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолые манай республикын колхознигууд туйлай ехэ баяртайгаар угтаа. Энэ түүхэтэ тогтоолые зүбшөн хэлсэжэ, гүнзэгыгөөр шудалан ойлгохо ба колхозуудаар бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха зорилготойгоор хаа-хаанагүй колхозно үргэн ниитын суглаанууд үнгэргэгдэнэ.

Эдэ суглаанууд дээрэ колхознигууд хадаа өөһэдынгөө агуүехэ инаг партида, өөһэдынгөө түрэл правительствода хандажа, тус тогтоолые хэдэн шэнээн ехэ баяртайгаар, һайшаалтайгаар угтаһанаа мэдүүлжэ, баясхаланта халуун үгэнүүдээ хэлэбэд. Тиихэ зуураа, энэ тогтоолдо заагдаһан бүхы зүйлнүүдые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, колхозуудайнгаа ажал хүдэлмэрие угаа ехэ эдибхитэйгээр ябуулжа, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахабди гэжэ үнэн зүрхэнһөө найдуулһан байнад.

Парти ба правительствын тус тогтоол болбол колхозно таряашадай политическэ ба ажалай эдибхиие үнэхөөрөө ехээр бадаруулаа. Түүхэтэ тогтоолдо харюу болгон республикымнай олон түмэн эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд өөһэдынгөө ажал хүдэлмэрие хэзээ-хэзээнэйхиһээ үлүү һайнаар ябуулхын түлөө зоригжонхой. Социалистическэ мүрысөөндэ олоороо хабаадалсалга, ажалай тодорхой уялгануудые абалга, хүдэлмэридөө амжалта туйлалга гэхэ мэтэ нилээдгүй ехэ далайсатайгаар ябуулагдадаг болоо. Хүдөө ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ нүхэсэл манайда хүсэд дүүрэн бии байна.

Манай колхозууд, колхознигууд хүдөө ажахын жэлые шэнэ шэнэ амжалтануудтайгаар дүүргэхын хойноһоо эдибхи оролдолгые гаргажа, ажал хүдэлмэри дээрээ бодото дэбжэлтые туйланад. Баргажанай аймагай түрүү колхозууд гүрэндэ таряа тушаалгые болзорһоонь урда үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе ябуулжа, һайн амжалтануудые туйлаа. Тус аймагай Улюнска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ артель таряа тушаалгын талаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоһон ба сентябриин 10-да түсэбһөө үлүүлэн 162 пүүд таряа гүрэндөө тушаaба.

Мүн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артель болбол гүрэндэ 3540 пүүд таряа тушааха байһанһаа, мүнөө 4174 пүүд тушаагаад байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз гүрэндөө 5268 пүүд таряа тушаагаа, тиигээд түсэбһөө гадуур тушаалгые үргэлжэлһөөр. Тарбагатайн аймагай олон колхозууд, тэдэнэй тоодо Кировэй нэрэмжэтэ, «Победитель», «Красная Заря», «Гигант» гэжэ колхозууд нооһо тушааха талаар гүрэнтэйгөө сүм тсосоһон байха юм.

Кяхтын аймагай түрүү колхозууд адуу малаа урин дулаан байрада садхалан һайнаар үбэлжүүлхэ хэрэгтэ зүб зүйтэйгөөр хандана. Сүбэгтын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 500 гаран хониной байха шэнэ байра бариба. «Улаан Сүбэгтэ», «Улаан-Табангуут» гэжэ колхозууд адуу малай байрануудые түхеэрэжэ бэлэн болгобо. Кударын аймагай «Вперед» гэжэ артелиин членүүд малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын хойноһоо эршэмтэйгээр хүдэлмэрилөө. Тус колхоз үбһэ хуряалгынгаа түсэбые валова суглуулгын талаар 115 процент дүүргэжэ, 27000 центнер үбһэ хуряан абаба.

Иимэнүүд һайн жэшээнүүд аймаг, район бүхэндэ бии. Гэбэшье, манай колхозуудай хүдэлмэринүүдтэнь айхабтар олон дутуу дунда зүйлнүүд оршоһоор байха юм. Таряа хуряалгые дүүргээгүй, гүрэнтэйгөө хүсэд тоосоогүй, малай тэжээлые дутамагаар бэлэдхэһэн колхозууд олон байна. Хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнууд ехэ лэ удаанаар усадхагдажа байна гэхэдэ ямаршье алдуу болохогүйнь мэдээжэ.

Парти ба правительствын түүхэтэ тогтоолоор зоригжуулагдаһан манай колхознигуудай эдибхи хэшээлые улам ехээр бадаруулхань шухала. Манай ороной түрүү колхозуудай, тодорхойлбол: Алтайска, Красноярска хизаарнуудай ба Иркутска областиин түрүү колхозуудай хандалга ба уялгануудһаа үльгэр жэшээ абаха гээшэ бидэнэй хүдэлмэридэ айхабтар туһатай байна.

Колхозно таряашадай политическэ ба ажалай шэнэ дэбжэлтые бүри ехээр үргэн бадаруулжа, хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудта шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлаха ёһотойбди. Хүдөө ажахыда Октябриин баярай урда тээхи социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилго болоно.

Колхознигуудай ажалай бүтээсэ дээшэлбэ

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолые гүн ехэ баяртайгаар угтаһан Кировэй нэрэмжэтэ колхозой членүүдэй ажалай бүтээсэ нилээдгүй дээшэлбэ.

Таряахуряалгын хүдэлмэринүүдтэ ябажа байһан колхознигууд һаянай илангаяа эршэтэйгээр хүдэлмэрилдэг болоо. Үтэлһэн колхознигууд Ц. Раднаев, Т. Батуев, Д. Ринчинов гэгшэд таряа боохо зуураа, үдэрэй хоер ба дээшэ нормонуудые үгэдэг болоһон байна. Тэрэшэлэн Баргажанай ондоошье колхозуудаар ажалай бүтээсэ дээшэлһэн байха юм.

Г. БАДМАЕВ.

10 үдэрэй семинар үнгэргэгдэбэ

ВЛКСМ-эй обкомой һургуулиин һабар пионервожатануудай ба түрэдые хүмүүжүүлэгшэдэй 10 үдэрэй семинар һаяхан үнгэргэгдэбэ. Тус семинарта хабаадалсаһан 50 пионервожатанууд пионерскэ хүдэлмэриин гол асуудалнууд тушаа, мүн һуралсалай шэнэ жэлэй зорилгонууд тухай ба бусад асуудалнуудаар лекци ба элидхэлнүүдые шагнабал.

Кемеровскэ областиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС, совхозуудай эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэдэй хүдөө ажалай мэргэжэлтэдэй абаһан

УЯЛГАНУУД

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуүехэ дайнай болоһон жэлнүүдтэ социалистическэ таряалангай ажалшад Кузнецкэ бассейнын бүхы ажалшадтал адли дайсанаа дараха илалтын түлөө эршэтэй шангаар ажаллаһан байгаа.

Амгалан сагай хүгжэлтын үедэ колхозно таряашад дүрбэдэхи сталинска табанжэлэй түүхэтэ зорилгонуудые дүүргэхын түлөө бии бүхы хүсэеэ гаргажа байна.

Манай областиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба совхозуудай, машинно-тракторна станцинуудай, туһалбариин ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлдэ элбэг ехэ таряа ургуулба. Таряа бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые болзорһоонь түрүүн дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ, үрһөөе хүсэд хааха, адуу малда бата бэхи тэжээлэй база бии болгохо, ажалта үдэртэ боро бодолоор ба мүнгөөр түлэхэ үнэсэнгые ехэ болгохо дүүрэн аргатай байнабди.

„Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай" СССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй болон ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол болбол колхозно байгуулалтые бүхэжүүлхэ тухай коммунистическэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталинай зэрынь оролдолго гаргажа байһаниие эли тодоор харуулна. Энэ тогтоол хадаа шэнэ шэнэ ажалай баатаршалгануудые гаргахаар бидэниие зоригжуулна. Манайда гансал оролдолго, гансал һанал хүсэл бии байна гэбэл—манай оронийе үшөө ехэ хүсэтэй, бата бэхи ба дайсанай халдахаар бэшэ болгохо ёһотойбди. Тиихын туладa гүрэндэмнай таряа талхан хэрэгтэй.

Талхан гээшэ манай баялиг зөөри болохо юм, дүрбэдэхи сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө манай агуүехэ социалистическэ Эхэ ороной экономическа ба сэрэгэй хүсэ шадалые улам бүхэжүүлхын түлөө тэмсэлдэ хүсэтэ зэбсэг болохо юм гэжэ мэдэнэбди.

Алтайска колхознигуудай уряада харюу болгон, бидэнэр иимэ уялгануудые абанабди гэбэл:

1. Кемеровскэ областьдо тогтоогдоһон таряа бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые болзорһоонь түрүүн—октябриин 30 болтор дүүргээд, түсэбһөө гадуур 1200 мянган пүүд таряа тушааха байна.

2. Ургаса хуряалгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ, хүдөө ажалай артелиин Уставаар хараалагдаһан үрһэнэй ба бусад фонднуудые бии болгохо.

3. Ерэхэ жэлдэ үндэр ехэ ургаса абахын тулада намарай пар хахалха түсэбөө дүүргэхэ.

4. Областиин колхозууд ба туһалбариин ажахынуудта хартаабхя болон овощь хуряалгые октябриин 15 болтор дүүргэхэ, хартаабха болон овощь тушаалгаар ноябриин 1 болтор гүрэнтэй тоосохо.

Бидэнэй абаһан уялганууд үнэн шударгуугаар дүүргэгдэхэ юм гэжэ манай инаг вождь ба багша нүхэр Сталиниие найдуулнабди.

Манай Агуүехэ илагдашагүй Эхэ орон мандаха болтогой!

Бүхэсоюзна коммунистическэ (большевигүүдэй) парти мандаха болтогой!

Манай инаг вождь нүхэр Сталин мандаха болтогой!.

Кемеровскэ областиин колхозууд, совхозууд, туһалбариин ажахынууд, МТС-тэ болоһон суглаанууд дээрэ зүбшэгдэн хэлсэгдэһэн ба баталан абтагдаһан байна.

Иркутска областиин Эхирит-Булагадай районой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, хүдөө ажалай мэргэжэлтэдэй абаһан

УЯЛГАНУУД

Алтайска хизаарай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, совхозуудай, МТС-эй эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэд болон хүдөө ажалай мэргэжэлтэд хадаа манай Эхэ орондо дайн сэрэгээр ушаруулагдаһан шархануудые түргэнөөр эдэгээхын тулада хэжэ шадаха хамаг бүхы юумэ бүтээхэ ба бүхы советскэ арадай ниитын оролдолгоор манай оронийе бүри хүсэтэй ба баян болгохо гэһэн бүхы колхозно таряашадай нугаршагүй хатуу зориг ба эрмэлзэлгые элирхэйлэн харуулһан байха юм.

Манай колхозно таряалан дээрэхи мүнөө жэлэй һайн ургаса болбол бүхы колхознигуудай ажалдаа үнэн сэхээр хандаһан ябадалһаа гадна, мүн колхозно таряашал тухай манай парти, правительство ба нүхэр Сталинай ехэхэн оролдолго гаргажа байһанайнь аша үрэ мүн. Колхозуудай хамтын ажахые бүхэжүүлхэ тухай сталинска оролдолго болбол „Колхозуудта хүдөө-ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай" СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол соо эли тодоор харуулагдаад байхадаа бидэнэй хүсые улам ехэ болгоно.

Бидэнэр, Иркутска областиин Эхирит-Булагадай районой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд таряа бэлэдхэлые амжалтатайгаар үнгэргэхэ гэжэ доро дурсагдаһан уялгануудые өөһэд дээрээ даажа абанабди гэбэл:

1. Агуүехэ Октябрьска социалистическэ революциин 29 жэлэй ойн үдэр хүртэр таряа бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ.

2. Түсэбһөө гадуур 20 мянган пүүд талха, 10 мянган пүүд хартаабха овощь болон 100 мянган литр һү 1946 оной ноябриин 15 ботор гүрэндэ тушааха.

3. Хамта 9500 гектар намарай пар хахалха гэжэ тогтоогдоһон гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ.

Алтайска колхознигуудай уряалые дэмжэн дүнгэлсэжэ, бидэнэртэй социалистическэ мүрысөөндэ ороод, таряабэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые болзорһоонь түрүүн дүүргэхэ ба түсэбһөө гадуур орооһо гүрэндэ тушааха тухай уялгануудые бэе дээрээ даажа абахыень манай областиин Алзамайска, Братска, Киренскэ, Куйтунска, Нижне-Илимскэ, Нижне-Удинска, Ольхонско, Тангуйска, Тулонско, Глишетскэ Казачинска, Ленскэ, Усольско, Усть-Кутска районуудай эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые уряалнабди.

Иркутска областиин Эхирит-Булагадай районой колхозуудта болоһон суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн ба баталан абтаһан байна

Иркутска областиин Шиткинскэ районой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, хүдөө ажалай мэргэжэлтэдэй абаһан

УЯЛГАНУУД

Иркутска областиин Шиткинскэ районой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд бидэнэр хадаа манай колхознигууд тухай хододоо оролдожо байһанайнь түлөө, колхозно байгуулалые бүхэжүүлхэ тухай анхарһанайнь түлөө манай түрэл большевигүүдэй партида, манай правительстводо, вождь ба багша нүхэр Сталинда гүнзэгы баясхалан хүргэнэбди.

Шэнэ табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэлгэ манай социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалые бүри ехэ болгохо юм. Энэ зорилгые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ гүрэнөө талхаар хангаха гээшэ угаа ехэ үүргэтэй байха болоно. Бидэнэр мүнөө жэлдэ баялиг ехэ таряа талха ургуулаабди. Тиин, таряа бэлэдхэлэй түсэбые болзорһоонь түрүүн дүүргэхэ ба түсэбһөө гадуур таряа тушаахын тулада али бүхы юумэ хэхэ бүтээхэ байнабди. Таряа бэлэдхэлые болзорһоонь түрүүн дүүргэхын ба түсэбһөө гадуур таряа тушаахын түлөө мүрысөөндэ оролсожо бидэнэр иимэ уялгануудые даажа абанабди гэбэл:

1. Таряа бэлэдхэлэй гүрэнэй түсэбые Агуүехэ Октябрьска Социалистическэ революциин 29 жэлэй ойн үдэр болтор дүүргэхэ.

2. 1946 оной ноябриин 15 болтор 20 мянган пүүд талха түсэбһөө гадуур гүрэндэ тушааха.

Иркутска областиин Шиткинскэ районой колхозуудта зүбшэн хэлсэгдэһэн ба баталан абтаһан байна.

Паровозо-бүтээгшэдэй шэнэ амжалтанууд

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, ажалай баатаршалгын ба бүтээн үүсхэлгын жэшээнүүдые харуулдаг эрхим хүдэлмэришэд Улан-Удын паровозо бүтээлгын завод соо үдэр ерэхэ бүри олошоржо байна. Тэдэнэй олонхидынь үшөө үсэгэлдэр балай илгараагүй, юрын хүдэлмэришэд байһанаа, мүнөөдэр тэдэнэр социалистическэ мүрысөөндэ жэшээ харуулдаг, алдар суута стахановецууд болоһон байха юм.

Тэдэнэй дундаһаа паровозо бүтээлгын цехын слесарь Кандыбов болбол жэлэй даалгабарие ноябриин 15-да дүүргэхэб гэһэн уялга абаад, үдэр бүридэ 1,5—2 нормонуудые үгэжэ байна. Мүн халаанайнгаа даалгабарие 300—350 процент дүүргэдэг слесарь Митряев баһал мүрысөөнэй түрүүшүүлэй тоодо ябалсана.

Улаан-Армиһаа бусажа ерээд, амгалан сагай ажалда эдибхитэйгээр хабаадалсажа эхилһэн нүхэд Богданов, Пономарев, Евстигнеев, Зинченко гэгшэд халаанайнгаа даалгабарие 250—300 процент болтор дээшэлүүлһэн байна.

Кузнечно цех соо мастер Рожковой хүтэлбэрилдэг бригада хүндэтэй ба магтаалтай болонхой. Тэрэ бригадынхид үнгэрһэн һарын ажалай даалгабарие болзорһоонь уридшалан үлүүлэн дүүргэжэ, заводой дирекци ба партийна организациһаа баясхалан абаа.

Завод соогоо алдар суутай түмэршэ дархан Конобеев гэгшэ үнгэрһэн һаранuудта туйлаһан амжалтануудаа улам саашадань бэхижүүлэн ба олошоруулан, мүнөө 450 процент хүртэр үдэрэй даалгабарие дүүргэжэ, ажалай үндэр рекорднуудые туйлажа байна.

А. КОРОТАЕВА.

БМАССР-эй Верховно Совеэдэй Президиумэй

УКАЗ

Бурят-Монгол АССР-эй Гүрэнэй банкын хүдэлмэрилэгшэдые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Гүрэнэй банкые эмхидхэһэн сагһаа хойшо 25 жэлэй ой гүйсэхөө байһанай дашарамда, БМАССР-эй Гүрэнэй банкын тусгаар шалгарһан хүдэлмэрилэгшэдые Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэбэл:

1. **Алексеева** Анна Ананьевнае—Гүрэнэй банкын Кабанскын таһагай ахалагша кассир.
2. **Аюшин** Василий Бадмаевичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын дэргэдэхи СССР-эй Гүрэнэй банкын правлениин ахалагша ревизор.
3. **Башинов** Тимофей Владимировичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын Улан-Удын городской управлениин кредитно түсэблэлгын таһагай начальник.
4. **Бадарханов** Федор Евдокимовичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын кредитнэ инспектор.
5. **Беркович** Залман Григорьевичые—Гүрэнэй банкын түсэблэхэ-экономическа таһагай начальник.
6. **Богданова** Агриппина Александровнае—Гүрэнэй банкын республиканска конторын Улан-Удын городской Управлениин ахалагша бухгалтер.
7. **Большаков** Пантелеймон Ильичые—Гүрэнэй банкын Бичурска таһагай главна бухгалтер.
8. **Борисов** Михаил Афанасьевичые—Гүрэнэй банкын Кабанскын таһагые эрхилэгшэ.
9. **Бухаев** Баяндай Баировичые—Гүрэнэй банкын Хэжэнгын таһагые эрхилэгшэ.
10. **Дерес** Залман Леонтьевичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын захиргаанай ба ажахын таһагай начальник.
11. **Единович** Исаак Григорьевичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторые эрхилэгшэ.
12. **Иванов** Иван Васильевичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын Улан-Удын городской Управлениин начальник.
13. **Лев** Яков Григорьевичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын Улан-Удын городской Управлениин главна бухгалтерай орлогшо.
14. **Матус** Исай Абрамовичые—Гүрэнэй банкын республиканска конторын Улан-Удын городской Управлениин ахалагша бухгалтер.
15. **Мадасов** Матвей Еремеевичые—Гүрэнэй банкын Ахын таһагые эрхилэгшэ.
16. **Николаева** Анастасия Борисовнае—Гүрэнэй банкын Хориин таһагай главна бухгалтер.
17. **Пятак** Григорий Владимировичые—Гүрэнэй банкын заводской таһагые эрхилэгшэ.
18. **Тужинов** Алексей Николаевичые—Гүрэнэй банкын Заиграйн таһагые эрхилэгшэ.
19. **Хуташкеева** Софья Леонтьевнае—Гүрэнэй банкын республиканска конторын Улан-Удын городской Управлениин ахалагша бухгалтер.
20. **Хуташкеев** Намсарай Леонтьевичые—Гүрэнэй банкын Закаменай таһагые эрхилэгшэ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо М. ЧУВЬЮРОВ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь В. МОНКЕТОВ

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1946 оной октябриин 11.

Октябриин хүндэлэлдэ

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Улан-Удын станциинхид үдэрһөө үдэртэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлана.

Нүхэд Кудряшев, Голованов, Дегтярь гэгшэдэй бригаданууд сентябриин 15-да жэлэйнгээ түсэбүүдые 105-һаа 113 процент хүртэр гүйсэдхэбэ. Станциин вагон холбогшо нүхэр Савченко болбол шэнэ сталинска табанжэлэй нэгэдэхи жэлэй даалгабарие 140 процент дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ бусадаа илажа яана.

КОММУНИСТНУУД ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨЕ ЭРХИЛНЭ

СССР-эй арадай ажахые һэргээн болхосхо ба хүгжөөхэ Сталинскэ дүрбэдэхи табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө Кяхтын аймагтахи Улан-Үдын паровозо-бүтээлгын заводэй түлааламжын ажахыдахи парторганизациин коммунистнууд ба комсомолецууд болбол коллективайнгаа хүдэлмэришэд болон албахаагшадай дунда Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эрхилнэ.

Иимэһээ тус ажахыдахи олонхи хүдэлмэришэд хартаабха малтаалга, тарьа хадалга болон сабшалга дээрэ үдэрэйнгөө даалгабарияа вөрмэе ходоолдо үлүүлэн дүүргэжэ болонхой. Тэрэшэлэн партийна организациин коммунистнууд өөһэдөө ажалай үндэр амжалтануудые туйлажа, түрүү стахановецууд болоно.

Жэшээлхэдэ, 1920 оной ВКП(б)-гэй членүүд Ольга Ивановна Чугуй ба Филипп Кузьмич Чугуй гэгшэд ажал хүдэлмэриингөө түсэбые ходоолдо үлүүлэн дүүргэдэг стахановецууд болоходо алдаршанхай. Эдэнэр үдэрэйнгөө нормые 160—170 процент хүртэр, эрхим һайн шанартагаар дүүргэнэд.

Гэхэтэй хамта, ажалай үндэр бүтээсэгээр хүдэлмэрилдэг коммунистнуудһаа жэшээ абажа, эрхим һайнаар ажалладаг партийна бэшэ хүнүүд үдэр ерээ түдэм олошоржо байха юм.

Эндэхи коммунистнууд хадаа ажал хүдэлмэри дээрэ жэшээ харуулхаһаа гадна, өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлнэ. Дээрэ дурсагдаһан коммунистнууд Чугуевтан үндэр наһатай болоо һаа, мүнөө үеын уласхоорондын оршон байдалтай, ажахын ба политическэ удхашапартай кампанинуудай ябасатай танилсадаг болоо.

Энэ түһалбариин ажахыдахи парторганизациин коммунистнууд табанжэлэй түсэб тухай Хуулине, „ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые" болон марксизм-ленинизмын сурталтай гүнзэгыгөөр танилсанад.

Тус партийна эхин организациин секретарь нүхэр Мария Осиповна Мельникова болбол ВКП(б)-гэй Обкомой XXIV пленумэй тогтоолой үндэһэр, коммунистнуудайнгаа идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хүдэлмэриде шүүд хэмжээ ябуулганууд хэжэ байха юм.

Энэ парторганизациин коммунистнууд „ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые" шудалха хүдэлмэрие һаяар дүүргэхэнь.

Б. ДЫМБРЫЛОВ.

Политическэ кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй семинар

ВКП(б)-гэй Улан-Удын Городской райкомой пропаганда ба агитациин таһаг һаяхан политическэ кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй семинар үнгэргэбэ. Энэ семинарта городой предприятинууд ба эмхи зургаануудай дэргэдэхи политическэ кружогуудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаба. Семинар дээрэ ВКП(б)-гэй Обкомой лектор нүхэр Кузнецкий «Помещик ба капиталистнуудай засаг унагаахын түлөө хүдэлмэришэн ба таряашан арадай тэмсэл» ба «СССР-тэ социализм байгуулхын түлөө тэмсэл» гэһэн темэнүүдээр лекци уншаһан байна. Удаань тэндэ суглараагшад политкружогуудые яажа хүтэлбэрилхэб гэжэ методическэ заабари абабад.

Мүнгэн зөөриин татабари хангалтагүй ябана

Арадай ажахые һэргээн болхоохо ба хүгжөөхэ дүрбэдэхи табан жэлэй зорилгонуудые дүүргэлтэдэ гүрэн болбол хэдэн олон миллиард түхэриг мүнгэ гаргашалха байна.

Тиимэһээ элдэб налогуудые саг болзор соонь оруулха, мүнгэн зөөриин эрьесын түсэбые кварталһаа кварталда дүүргэхэ гээшэ финансын ба нютагуудтахи сомоной советүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилго гээшэ.

Яруунын аймагай зарим колхозууд ба түрүү сельсоведүүд энэ хэрэгтэ эдибхитэйгээр хабаадажа, мүнгэнэй татабари ба урьһаламжа суглуулгые саг болзор соонь дүүргэдэг байна.

Жэшээлхэдэ, Үльдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артель (түрүүлэгшэнь Цыдыпов) олзын налогоор 51.100 түхэриг түлэхэ байһан аад, энээниие сум оруулжа, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлээ. Энэ колхозой членүүд 23 мянган түхэригтэ урьһаламжа захяад, тэрэнээ уридшалан оруулһан байха юм.

Гэбэшье, Эгэтын сомон налогой атабаряар гурбадахи кварталай түсэб 128 процент дүүргэбэшье урьһаламжаар 80 процент дүүргээ. Илангаяа урьһаламжын түлэбэрие түлэхэ ябадалые тус сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхо ехээр хойшонь татана. Энэ квартал бүхэнэй түсэб хахадтаашье хүрөөгүй байшоо.

Комсомольско сельсовет (түрүүлэгшэнь Сазонов, налоговой агент Базарова) мүнгэ татабарида хойрог нобшоор хандажа, энэ талаар түсэбүүдээ дүүргэдэггүй. Тус сомон гурбадахи кварталай налогой суглуулгые арайхан 38,6 процент, урьһаламжын талаар 41,8 процент дүүргэһэн байна. Мүн иимэрхүү байдалда Догнын сельсовет оролсонхой.

Эдэ бүхы гээгдэһэн ябадалнууд аймагай финансова таһагай хүтэлбэрилэгшэдэй оһол назагайгаар хүдэлһэн ба мүнгэн зөөриин суглуулгые шамдуулха тээшэ сагхаһа соонь зохистой хэмжээ абаагүй дээрэһээнь гаранабшуу.

Энэ мэтэ гээгдэлээ ойрын сагта усадхажа, мүнгэн зөөриин эрьесын ба суглуулгын түсэбүүдые заа-заатагүй дүүргэхэ еһотой.

Ц. Д. ДУГАРОВ.

Крым. «Массандра» гэжэ комбинадай виноградна плантацинуудта.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: звеньевой Н. Лазарева виноград суглуулжа байна.

Л. Доренскиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

ФРУКТОВО САДТА АНХАРАЛАА ТАБИНАГҮЙ

Заиграйн аймагта гансашье «Улаан-Эрхирэгтэ» бэшэ, мүн баһа Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо фруктово сад бии. Энэ садтань яблониин 230, вишниин 22, малинын 50 ба улаагаанын 7 эшэнүүд бии. Мүнөө жэлдэ ган байһан мүртэнь 8000 монсогор гэхэ гү, 53 кгр. яблоко абтаһан байна. Садые хэрбээ һайнаар харууһалһан байгаа һаа, элдэб жэмэсүүдэй ехэ хэн ургаса хуряажа болохо байгаа.

Колхозой правлени, тэндэхи партийна организаци ба сельсоведэй зүгһөө энэ садта зохихо анхарал табигдаагүй дээрэһээ тэрээниие харууһалха ябадал тон муу байгаа. Садынь муухан ба набтархан хоройтой, хабар тэрээн соо моридые оруулһан дээрэһээнь таримал модонуудыень ехээр гэмтээһэн байна. Садые эрхилэгшэ Костромин М. С. гэгшэ өөрынгөө үүргэдэ муугаар, хайша хэрэг хандана.

Хэрбээ саашадаа иигэжэ байха болоо һаа, энэ сад үхэжэ дууһахын туйлда хүрэхэ болоно.

Иимэ дээрэһээ садые хамгаалха, үргэдхэхэ талаар арга хэмжээ энэ дары абаха, мүнөө хабар бэшэ, намар гэжэ шалтангүй тэрээниие һайнаар хоройлжо, сэбэрлэхэ шухала байна.

Хүдөөдэ шэнэ, культурна, шухала ба ашаг олзо ехэтэй зүйл болохо фруктово сад тарилгые үргэдхэхэ талаар аймагай гүйсэдком ба илангаяа тэрээнэй газарай таһаг болбол анхарал табиха ба оролдолго гаргахань шухала.

К. ЩЕРБАКОВ.

Электрын лампочка носохонь

Сэлэнгын аймагай Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз Галуута Нуурай станциин дэргэдэхи электрическэ станциһаа электрын хүсэ абаха болобо. Мүнөө тус колхоз ба электрическэ станци хоёрой хоорондо 7,5 километр утатай лини татагдажа дүүргэгдэхэ болоо. Энэ хүдэлмэриие дүүргэхэ хэрэгтэ мастернууд нүхэр Бресенов ба Туев гэгшэд үнэн зүрхэнһөө оролдожо хүдэлмэрилнэд.

Е. ГРИШИНА.

ТАСС-эй буруушаалга

Буэнос-Айрестэ гаража байдаг „Эль лидер" ба „Эль лейбориста" гэдэг газетэнүүд Рим ба Лондониие урдаа баряад „СССР ба Франкогой хоорондо дипломатическа харилсаануудай тогтоогдолохонь зайлашагүй болоод байһан тухай" мэдээсэлые тунхаглаһан байха юм.

ТАСС болбол эдэ мэдээсэлнүүдые ямаршье үндэһэ баримтагүй байна гэжэ буруушаахаар түлөөлэгдэбэ

АЙМАГАЙ БА ХҮДӨӨГЭЙ БИБЛИОТЕКЭНҮҮДЫЕ БЭХИЖҮҮЛХЭ

Һаяхан БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет хүдөөгэй библиотекэнүүдые бэхижүүлхэ хэмжээнүүд тухай тогтоол гаргаба. Тиихэ зуураа библиотекэнүүдэй хангалтагүй байдалтай байһаниие тэмдэглэбэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ хүдөөгэй библиотекэнүүдэй номой тоо ехээр хороһон байха юм. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай библиотекэ 11 мянган хэһэг номтой байһан аад, мүнөө 3.500 номтой болоһон, Кабанскын аймагай библиотекэ 12 мянганһаа 8.000, Тарбагатайн аймагай библиотекэ 13 мянганһаа 7.500 номтой болошоһон байха юм.

Аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүдтэ номойнгоо фондые шэнээр хэблэгдэжэ гараһан литератураар хүсүүлхэ ябадал һулаар табигдаагүй. Мүн Кяхтын, Сэлэнгын, Прибайкальска, Иволгын ба бусад аймагуудай библиотекэнүүд ном дэбтэрнүүдээ гүйсэд хэрэглэжэ шадаагүй. Эдэ библиотекэнүүдтэ абаһан номуудаа мүнөө хүртэр задалжа илгабарилаагүй байһан ушарнууд үзэгдэдэг байха юм. Номойнгоо фондые үрихэ хаяхагүйн ба уншагшадһаа бусаажа абахын тула шухала хэмжээ абтадаггүй байна.

Мухаршэбэрэй, Бичурын, Иволгын, Прибайкальска, Кяхтын аймагуудай хүдөөгэй библиотекэнүүд хүдэлмэрилдэггүй байха юм. Хэдэн олон номуудай заһабарида орохоор болоһон байбашье, республика дотор ном хабшаглаха ябадал эмхидхэгдээгүй.

Хэдэн олон аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүд таарамжагүй муу гэр байратай, тэрэнь тон удаанаар ба муугаар заһабарилагдажа байха юм. Мүн намар-үбэлэй үедэ муугаар түлигдэдэг, дотороо зохихо түхеэрэлгэнүүдээр дутамаг байдаг.

Байкалс-Кударын, Прибайкальска, Бичурын аймагуудта библиотекын гэр байранууд дайнай жэлнүүдтэ ондоо эмхизургаануудта үгтэһэн аад, мүнөө хүртэр сүлөөлэгдөөгүй байһаар. 22 аймагай библиотекэнүүдэй 1946 оной уншалгын залгүй ба хүүгэдэй таһаггүй байна.

Жэлэй түрүүшын хахад соо библиотекэнүүдтэ мүнгэн зөөри гаргалга хангалтагүйгөөр ябуулагдаа. Хүдөөгэй библиотекэнүүдэй гаргашада һомологдоһон мүнгэнэй зүбхэн 36 процентнь хэрэглэгдэһэн байна. Кяхтын, Тарбагатайн, Иволгын ба Яруунын аймагуудай библиотекэнүүд мүнгэн зөөриин саг болзор соонь гаргагдадаггүй дээрэһээ тэдэндэ үгтэһэн литературые абажа шадаагүй байха юм. Мүн Кударын, Кяхтын ба Яруунын аймагуудта библиотекын хүдэлмэрилэгшэдтэ салин хүлһыень түлэнгүй удаарууддаг ушарнууд үзэгдэнэ.

Аймагай, хүдөөгэй библиотекэнүүдые даагша 46 хүнһөө 30-нь 7 жэлэй ба доодо һургуулитай хүнүүд болоно. Мүнөө байһан курснууд библиотекын мэргэжэлтэй хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ ябадалые гүйсэд хангажа шаданагүй.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгые эрхилхэ управлени ба аймагай культурно-гэгээрэлэй таһагууд аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулхын тула зохихо хэмжээнүүдые абаагүй.

Хэдэн олон аймгүйсэдкомууд аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха асуудалда хангалтагүйгөөр хандадаг ба тэдэнэй хүдөөгэй зониие хангаха хүдэлмэридэнь нормальна байдал байгуулхын тула хэмжээ абаагүй.

Тиимэһээ аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүдые улам бэхижүүлжэ, арад зониие хангаха хүдэлмэриие һайжаруулхын тула культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай управлениие (нүхэр Шмаковые), аймгүйсэдкомууд ба мүн бусадшье эмхи зургаануудые уялгалһан дэлгэрэнгы тогтоол БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет гаргаба.

35 концерт харуулаа

Гүрэнэй Ленинэй орденто Бурят-Монголой хүгжэмтэ драмын театрын артистнууд хамта 14 хүн Сэлэнгын, Ториин, Зэдын ба Закаменай аймагуудай колхозуудаар ябаһанаа һаяхан бусажа ерэбэд. Эдэнэр тус аймагуудаар хоёр һарын туршада ябажа, 35 концерт колхознигуудта харуулһан байха юм. Концертнэ бригадатай баледэй артистнар нүхэд Бадмаев, Жигжитова, Елизарова ба дуушад Андронова, Яблоновская гэгшэд ябалсаһан байна.

(Манай корр).

Хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудые саг болзортонь нээхэ

Предприятинууд, албан газарнууд ба колхозно полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан манай залуушуудта дунда һургуулиин эрдэмтэй болохын арга-боломжо олгохын тула хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай үдэшын тусхай һургуулинуудые саг болзортонь эмхидхэхэ ба нээхэ шухала байна. 1945—1946 оной һуралсалай жэл соо манай республикын городуудаар хүдэлмэришэн залуушуулай 6 үдэшын һургуули хүдэлмэрилһэн байна. Түсэбэй еһоор эдэ һургуулинуудта 500 хүн һуралсаха еһотой байһан аад, оройдоо 223 хүн һуралсаһан байна. Гэбэшье, комсомольско организацинууд ба арадай гэгээрэлэй таһагуудай талаһаа энэ һургуулинуудта гүйсэд хангалтатай хиналтые табижа шадаагүй байһан шалтагаанһаа боложо эдэ һургуулинууд партии ба правительствын эрилтые гүйсэд хангажа шадаагүй байна. Жэшээлхэдэ, һуралсалай жэлэй эсэс хүртэр 223 хүнһөө 98 һурагшадынь һуралсалаа орхиһон ба миил 30 һурагшад һуралсалаа дүүргэжэ гараһан ба удаадахи классуудта орохоор болоһон байха юм.

Улан-Удэ городой № 1 һургуулиин (директорынь Смирнова) дэргэдэхи үдэшын һургуулиин заняти нилээд һайнаар табигдаһан байгаа. Энэ хадаа тус һургуулиин хүтэлбэрилэгшэдэй эдибхитэй хүдэлмэриие ба һурагшадай һуралсалдаа һайнаар хандаһаниие гэршэлнэ. Эдэнэр болбол ажал хүдэлмэритэй зэргэ-[illegible] һуралсалда тохеолдоһон бэрхэшээлнүүдые зоригтойгоор дабажа гараа. Жэшээлхэдэ СУРП-ын хүдэлмэришэн комсомолец Лев Барышев гурбадахи жэлээ таһалгаряагүй ябажа, энэ үдэшын һургуулиин 9-дэхи класста һуралсажа байна. Энэ һургуулиин 8 һурагшад 10-дахи класс дүүргэжэ, болбосоролой аттестат абажа гараа. Эдэ дүүргэгшэдэй дундаһаа Сахарогская, Политов ба бусадууд Иркутск ба Новосибирск городуудай дээдэ һургуулинуудта һуралсажа байнад.

Коммунистическэ обществые байгуулагшад бүхэндэ шухала хэрэгтэй эрдэм һургуулитай болохо ба мэдэрэл хүмүүжэлээр бэеэ хуяглахые хүсэһэн хүн бүхэн ажал хүдэлмэриингөө забһараар һуралсалай хатуужалые дабаха ба һураха арга-боломжотой байна.

Үнгэрһэн жэлдэ 1700 хүн хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудта һуралсаха еһотой байһан байгаа, теэд бодото дээрээ һуралсалай жэлдэ оройдоо 125 хүн һургуулида хабаадуулагдажа, һуралсалай жэлэй эсэстэ оройдоо 69 хүниинь үлэһэн байха юм. Тэдэнэй 46 хүниинь удаадахи классуудта орохо болоһон байна. Баргажанай аймагһаа бэшэ хаанашье хүдөөгэй һургуулинууд эмхидхэгдээгүй байба. Гэр байрагүй, багшанарай кадрнуудаар хангагдаагүй байһан элдэб шалтагаануудһаа боложо манай республика соо хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудые нээхэ ябадал таһалдаһан байна. Энэ хадаа комсомольско организацинуудай, арадай гэгээрэлэй таһагуудай эдэ һургуулинуудта онсо анхаралаа табяагүй дээрэһээ гараба. Үдэшын һургуулинуудые эмхидхэхэ хэрэгтэ комсомол болбол тон ехэ туһаламжа үзүүлхэ еһотой.

Бүхы аймагуудта шахуу эмхидхэгдэхэ хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинууд энэ оной ноябриин 1-һээ эхилээд һуралсалаа ябуулха еһотой болоно. Мүнөө арадай гэгээрэлэй таһагууд ба комсомолой аймагай комитедүүдэй аажамнажа байха саг бэшэ, юундэб гэхэдэ, үнгэрһэн жэлэй бүхы дутуу дундануудые дахин дабтахагүйн тула ехэ хүсэ гаргаха еһотойбди. Һуралсалай эхилхэ саг хүртэр үлэһэн хугасаа соо хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулиие эмхидхэхэ бүхы асуудалнуудые шиидхэбэрилхэ еһотой болоно. Тиимэ тула арадай гэгээрэлэй таһагуудай хүтэлбэрилэгшэд, комсомольско организацинуудай секретарьнууд болон бүхы олониитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө оперативна хүдэлмэри эригдэнэ.

Мүнөө, аймагуудта үдэшын һургуулинуудые эмхидхэлгын бэлэдхэл тон һулаар ябуулагдана. Зарим аймагуудта һуралсаха залуушуулай бүридхэлые хэжэ һая эхилээд байха юм. Хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуули эмхидхэхэ талаар зарим нэгэн хүдэлмэри Хориин аймагта ябуулагдажа байна гэбэл, үдэшын һургуулида һуралсаха 36 хүнэй бүридхэл абтаһан ба тэдэнэй 23 хүниинь I—IV классуудта, 13 хүниинь V—VII классуудта һуралсажа болоно. Эндэхи үдэшын һургуули болбол Хориин дунда һургуулиин дэргэдэ хүдэлмэрилхэ ба багшанарнуудаар хангагдаһан байха юм. Мүн Баргажанай аймагта үдэшын һургуулиие нээхэ хүдэлмэри муу бэшээр табигданхай, үдэшын һургуулиин V—VII классуудта 64 хүн бүшүүлһэн байна. Тус һургуули Баргажанай дунда һургуулиин дэргэдэ хүдэлмэрилхэ болоно.

Мүн нилээд олон аймагуудта хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулиие нээхэ талаар оройдоо юушье хэгдээгүй байна гэбэл: Тарбагатайн, Сэлэнгын, Кяхтын, Байкало-Кударын аймагуудта мүнөө хүртэр һургуулида һуралсаха залуушуулай бүридхэлшье абтаагүй байха юм. Гэхын хамта мүн хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинууд хаана, ямар һургуулинуудай дэргэдэ нээгдэхэнь тодоруулагдаагүй байна. Комсомольско организацинууд болбол хүдөөгэй залуушуулай һургуулиие нээхэ ябадалда арадай гэгээрэлэй таһагуудта муугаар туһална. Эдэ аймагуудтахи ВЛКСМ-эй аймачна комитедүүдэй секретарьнууд хадаа ноябриин 1 хүртэр саг үды байна гэжэ хэлээд амарлингы байдалтай һуунад. Мүнөө тиимэ амарлингы байдалтай байха еһогүй. 7 жэлэй ба дунда һургуулитай болоогүй залуушуулай бүридхэлые сентябрь һара соо бүридхэжэ дүүргэхэ еһотой байгаа. Комсомольско организацинууд болбол энэ хэрэгые бэелүүлхэ талаар арадай гэгээрэлэй таһагуудта ехэхэн туһаламжые үзүүлхэ еһотой. Харин ВЛКСМ-эй олонхи айкомууд болбол сельсоведүүдэй дэргэдэ бүгэдэниитын һуралсалда хабаадуулагдаха үхибүүдэй бүридхэл хэлгээр хизаарлашоод байна. Хүдөөгэй залуушуулай һургуулида һуралсаха еһотой бүхы залуушуудай тоо бүридхэлые тон нягтаар хэхэ ба түрүүн хэгдээд байһан бүгэдэниитын һуралсалда хабаадуулагдаха үхибүүдэй бүридхэлые тодоруулан шалгаха. Харин бүридхэл хэлгээр хизаарлахагүй, мүн 7 жэлэй ба дунда һургуулиин эрдэмтэй болохо ябадалай шухала байһыень хүдөөгэй залуушуудай дунда ойлгуулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй

Комсомольско организацинууд болбол арадай гэгээрэлэй таһагуудтай хамтаржа үдэшын һургуулиин бэлэдхэлэй хүдэлмэриие саг соонь хангаха, түлеэ түлишөөр гүйсэд хангагдаһан ябадалыень тодоруулха, мүн тэрэшэлэн хамагай шухала хэрэг болохо керосин, лампануудаар хангалтатай байһыень шалгажа үзэхэ еһотой. Үдэшын һургуулинуудые нээлгэдэ һаад түбэг татаха энэ бүхы асуудалнуудые эгээл мүнөө шиидхэбэрилхэ хэрэгтэй болоно. Октябриин эхин хахад соо хүдөөгэй залуушуулай һургуулиин гэр байрань, мүн тэрэшэлэн һурагшадаар ба багшанарай кадраар хангагдаһан байха еһотой. Парти ба правительство болбол хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай һургуулиин һурагшадые һургуулиин хэшээлһээ таһалдуулан ашаглаха ябадалые хориһон байна. Предприятинууд, албан газарнууд, организацинууд ба колхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол үдэшын һургуулида һурагшадай хэшээлдэ һаад түбэг татаха еһогүй. Тиимын тула комсомольско организацинууд болбол һургуулиин эхилхэһээ урда тээ һурагшадай байдалые шалгажа, үзөөд һурагшадые һуралсалһаань таһалдуулха ябадалтай холбогдон гараһан асуудалнуудые зохихо хүтэлбэрилэгшэдэй үмэнэ саг соонь табижа, тэдэнэй һаадгүй һураха ябадалые хангаха еһотой. Мүн тэрэшэлэн үдэшын һургуулинуудай һурагшадай дундаһаа материальна хангагдаагүй байгшадые элирүүлжэ, тэдэнэй хүдэлмэрилжэ байһан үйлэдбэри дээрэ тэдэниие нэмэлтэ эдеэ хоол гэхэ мэтээр хангуулха шухала. Һуралсалай жэл соо комсомольско организацинуудай ба үдэшын һургуулиин хүтэлбэрилэгшэдэй гол зорилгонь юуб гэхэдэ, һурагшадай дундаһаа һургуулияа орхихо ябадалые гаргахагүй, һурагшадай контингентые дүүрэн байлгаха хэрэг болоно. Тиихын тула һургуулиин һурагшадай дунда ябуулагдаха хүдэлмэринүүдһээ гадна, предприятинуудай, албан газарнуудай, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, партийно-комсомольско организацинуудтай, мүн һурагшадай түрэлхидтэй нягта барисаатай байха ябадал болбол һурагшадай һуралсалдаа нилээдгүй нүлөөе үзүүлхэ болоно. Аймагуудай комсомольско организацинууд болбол һурагшадай һуралсалдаа һаадгүйгөөр ябажа байһыень үргэлжэдөө хинажа, һурагшадай гэрээрынь ба ажал дээрэнь ябажа, һургуулияа таһалагшадай шалтагааниень элирүүлхэ еһотой. Үдэшын һургуулинуудай һурагшад-комсомолецууд болбол һуралсалай талаар ба мүн сахилга журамай талаар эрхим үльгэр жэшээ харуулха еһотой. Комсомолецууд хадаа онсо һайнаар һурахын түлөө, хэшээлдэй һурагшадай таһалдалгүй ябахын түлөө тэмсэлые ябуулха еһотой ба һургуулиин директор ба багшанарай үнэн сэхэ туһалагшанарынь болохо еһотой.

С. ТЫХЕЕВА, ВЛКСМ-эй Б. М. Обкомой секретарь.

Хүдөө ажалай артелиин Уставые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлгэ хадаа колхозно байгуулалтын талаар агууехэ Сталинай үгэһэн заабаринуудые дүүргэлтэ болгоһон ябадал мүн

...ХОЗУУДЫЕ ХҮГЖҮҮЛХЭ, КОЛХОЗНИГУУДЫЕ ...НГА ШАДАЛТАЙ БОЛГОХО ПРОГРАММА МҮН

...үедэ манай колхоздо хүдөө ...артелиин сталинска Уста... хазагайруулһан ушарнууд саг ...тохеолдодог болоо һэн. ...Уставые хазагайруулһан ...ехэнхидээ колхозой правле... мүн аймагай хүтэлбэрилхы ...зургаануудай зүгһөө гарадаг ...юм. Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ ...газарай таһаг манай кол... захиралта үгэжэ, таряа талха ...емнай ондоо артельнүүдтэ ...ар үгүүлжэрхидэг байгаа бэ. Теэд, энээнииемнай зарим кол... мүнөө хүртэр бусаажа үгэ... байха юм. Манай колхоз бэлэ... Министерствын БМАССР дэхи ...эгшэ нүхэр Окуневай захирал... үнгэрһэн жэлнүүдтэ Кабан... ба Прибайкальска аймагуудай ...хозуудта—260 центнер, өөрынгөө ...гай колхозуудта 800 центнер ...тын таряа урьһаар үгэһэн аад, ...мүнөөдэр хүртэр абаадүй ...р.

...42 ондо аймагай газарай таһа... хүтэлбэрилэгшэдэй захиралтаар ...артелиин капиталовложени... 45 мянган түхэриг абтажа, ...гын аймагай колхозуудай ...тэ мал үсхэбэрилхэ хэмжэ... ...гануудта үгтөө һэн. Энэ мүнгэ... мүнөө хүртэр бусаагүй байха. Аймагай ба республикын хү... ...рилхы эмхи-зургаануудай зүг... ...мэтын захиралтанууд хэлэн ...байгаа. Энэ хадаа хүдөө ажа... артелиин сталинска Уставые ...огүй ехээр хазагайруулха ...алда хүргэһэн байха юм.

...на, манай колхоз газартаряа... ...хэрэглэхэ талаар артелиин ...ые ехээр хазагайрүүлһан бай... Колхознигуудай хамтын суглаа... зүбшөөлгүйгөөр аяар 100 гек... сабшалангаймнай газар Галуу... ...урай руднигта үгтэнхэй. Тэ... ...н МТС ба ондоо эмхи-зур... ...удай үхэр мал манай колхо... зой бэлшээри дээгүүр адуулагдадаг болошонхой. Мүн хэдэн эмхи зургаанууд сабшалан дээрэһээмнай үбһэ хуряажа абадаг байха юм.

Колхознигуудай ажалта үдэрые хайша хэрэгээр гаргашалжа байһан баримтанууд манайда олон байба. Жэшээлхэдэ, колхознигуудай үмсын мал адуулжа байһан хүнүүд артельһээ ажалта үдэр абадаг мэтэ ушарнууд гараһан байха юм. Эдэ бүхы хадаа «Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолой эрилтын еһоор энэ дороо усадхагдаха еһотой. Правительство ба партиин энэ сэсэмэргэн тогтоолые зүбшэн хэлсэжэ, тэрэнэй политическэ ба ажахын угаа ехэ удхашанартай байһыень ойлгоод байхадаа, манай артелиин колхознигууд дээрэ дурсагдагша бүхы дутуу дундануудые эрид шүүмжэлэн элирүүлһэн байна.

Артелиин Уставые хазагайруулжа байһан иимэ хуули буса ябадалнуудые эсэслэн усадхахын зорилгоор, манай колхоз шухала хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, тэрэнээ бэелүүлжэ эхилээ. Колхозой правленидэ энэ тэрэ тушаал хээд, ажалта үдэр абажа байһан хүнүүд ондоо хүдэлмэринүүдтэ элсүүлэгдэжэ байна. Колхознигуудай ажалта үдэрые зүбөөр гаргашалжа, тэдэнэртэ үгтэхэ ажалай нэмэлтэ түлбэриие гуримшуулха, үри зээлиеэ нэхэжэ абаха хэмжээнүүд үнгэргэгдэжэ байха юм.

Парти ба правительствын тогтоол болбол колхозуудые хүгжүүлхэ, колхознигуудые шанга шадалтай болгохо программа мүн.

Ц. ЛХАМАЖАПОВ, Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

КОЛХОЗНО ТАРЯАШАДАЙ ГАЙХАМШАГТА ХУУЛИ

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолые бодотоор бэелүүлхын түлөө манай колхозой правлени ба партийна организаци хэдэ-хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэжэ байна. Энэ тогтоолой хэблэл газетэнүүдтэ тунхаглагдаһан дары партийна суглаан үнгэргэгдэжэ, энээниие колхознигуудай дунда яажа нэбтэрүүлхэ тухай зүбшэн хэлсэгдээ һэн.

Колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ 25 хүн үгэ хэлэжэ, бии байгаа дутуу дундануудаа шангаар шүүмжэлэн элирүүлээ. Ажалта үдэрэй буруугаар гаргашалагдадаг, тоо бүридхэлэй бусайданги байһан, колхозой правленидэ үнгэрмэ олон хүнүүдэй хүдэлмэрилжэ байһан баримтанууд элирүүлэгдэһэн байна. Жэшээлхэдэ, колхозой захиргаанай хүдэлмэринүүдтэ хабаададаг хүнүүдтэ аяар хореод процент шүү ажалта үдэр үгтэдэг байгаа. Мүн эхин һургуулиин уборщица манай колхозһоо ажалта үдэр абадаг байба. Гадна, ажалда ябаа, ябаашьегүй һаань, колхозой талха татадаг тээрэмшэндэ ажалта үдэр саг үргэлжэ үгтэдэг байһан юм.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолые зүбшэн хэлсээд байхадаа, манай артелиин гэшүүд ажалта үдэрые хуули бусаар гаргашалжа байһан ушарые дары усадхаха шиидхэбэри гаргаа.

Хамтын суглаанай зүбшөөлгүйгөөр колхозой зөөри, мүн үхэр малые ондоо тээшэнь гаргашалжа байһан баримтанууд манай колхоздо бии байна. Гэбэл, колхозой хэдэн олон һаамхай үнеэд колхознигууд ба ондоо хүнүүдтэ саг зуура үгтэһэн байшоо. Эдэ бүхые колхоздоо дары бусаажа абаха хэмжээнүүд хараалагдаад байна.

Правительство ба партиин түүхэтэ тогтоолоор омгорхоһон манай артелиин эрэгтэй эмэгтэй гэшүүд хүдөө ажалай артелиин сталинска Уставые нарин нягтаар сахижа, колхозоо улам хүгжүүлхые хүсэнэд.

Г. ГОМБОЕВ,—Баргажанай аймагай Уланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь.

КОЛХОЗНО НИИТЫН ГАЗАРЫЕ ЗҮБӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ

«Колхозуудай ниитын газарые үрилтэһөө сахижа хамгаалха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй СНК ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1939 оной майн 27-ой тогтоолые бүдүүлигээр хазагайруулһан баримтанууд манай аймагта бии байна. Иимэ ябадал юун дээрэһээ гарааб гэхэдэ, бидэнэрэй, газартаряалангай хүдэлмэрилэгшэдэй ба мүн аймагай хүтэлбэрилхы эмхи-зургаанууд ба артелиин правленинүүдэй зүгһөө ниитын газарые зүбөөр хэрэглэхэ харюусалгаяа һүүлэй үедэ мартажархиһан дээрэһээ болоһон байха юм.

Манай аймагай олонхи колхозуудаар һүүлэй үедэ севооборот эмхидхэгдэһэн байна. Тиигэбэшье, газартаряалангые үрилтэһөө сахижа хамгаалха хэмжээнүүдэй абтадаггүй дээрэһээ, севооборотой полине ондоо тээшэнь үгэжэрхихэ мэтээр, тэрэниие хазагайруулха ябадал гараһан байха юм. Жэшээлхэдэ, Илькын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой севооборотой газар үрилтэдэ ороо һэн. Республикын Газартаряалангай Министерствын зарим хүдэлмэрилэгшэд манай аймагта ерэхэдээ, өөһэдөө мэдэжэ колхозуудай газарые ондоо тээшэнь үгэжэрхидэг байһан юм. Гэбэл, БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Туркин гэгшэ «Улаан Эрхирик» колхозой үни удаанһаа хойшо элдүүрилэн, хэрэглэжэ байһан 100 гектар газарые колхознигуудай ямаршье зүбшөөлгүйгөөр Улан-Үдын хүдөө ажалай техникумдэ үгэжэрхеэ һэн.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоол хадаа ниитын колхозно газарые үрилтэ хэжэ байһан ябадалһаа хамгаалха хүсэтэ зэбсэг мүн болоно үгэнэ. Энэ тогтоол хадаа колхозой хадалан, сабшалан, бэлшээри ба бусад газарые үрилтэһөө аршалан хамгаалха ябадалда тон ехэ туһатай байна.

Газартаряалангые хүсэд һайнаар элдүүрилжэ, зүб севооборот байгуулха ябадал үбһэ, тарянай үндэр ургаса хуряажа абаха гол үндэһэ һуури болоно. Правительство ба партиин энэ тогтоолой заабариие бодотоор бэелүүлээд байхада, агроном ба хүдөө ажалай бусад мэргэжэлтэдэй хүдэлмэри тодо һонор, гуримтай болоно үгэхэһөө гадна, нилээдгүй харюусалгатай болоно үгэхэ байна. Хадалан таряалангаа зүбөөр элдүүрилжэ, үбһэ тарянай үндэр ургаса хуряагаад байхадаа, колхоз бүхэн улам хүгжэхэ, колхознигууд ажалта үдэртөө талха таряа ба малажалай продуктнуудые бүри ехээр абажа, шанга шадалтай болохонь лабтай.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» 1946 оной сентябриин 19-эй СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол ба «Колхозуудай ниитын газарые үрилтэһөө сахижа хамгаалха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй 1939 оной майн 27-ой тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, колхозно ниитын газарые зүбөөр хэрэглэжэ, нарин нягтаар сахиха ябадал газартаряалангай мэргэжэлтэдэй шухала зорилго болоно.

П. МЕТЛЯЕВ—Заиграйн аймагай газарай таһагай главна агроном.

...алта үдэрые зүб зүйтэйгөөр гаргашалха

...алта үдэрые сэгнэнгүй, тэрэ... буруугаар гаргашалжа байһан ...хадаа үнэн сэхэ хүнүүдэй ...зоригые хухалдаг байна. ...та үдэрые һүүлэй жэлнүүдтэ ...колхозой правлени хамаагүй... гаргашалжа, хүндэ хүнгэншье ...мэридэ ябаһан хүнүүдтэ ад... ...хандадаг байгаа. Жэшээлхэдэ. ...гү, али тарян ажалай эгээл ...салгатай хүдэлмэридэ ябажа ...н колхознигууд болбол арте... правлениин дэргэдэ энэ тэрэ ...ажалда хабаадагшадтай ...али ажалта үдэр абадаг байһан ли ажалта үдэр абадаг байба. Иимэ баримтанууд гансашье манай таряанажалай хоердохи бригадада бэшэ, харин колхозоймнай ондоошье бригада, фермэнүүдээр бии юм.

...най колхозой таряанажалай ...дохи бригадын бригадирай ха... ...аар хэдэн олон туһалагшад ...байна. Жэшээлхэдэ, бригади... ...орлогшо, бригадирай туһалагша ...чик гэхэ мэтэ хүнүүд байха юм. ...эдэнэр энэ гэхэ ажал хээгүй ...у байһан аад, бүхэли үдэр соо ...хахалһан гү, али ондоо хүдэл... ...э ябаһан колхознигуудтай ад...

Ажалта үдэрэй зүбөөр ба үнтэйгөөр сэгнэгдээд байхада, колхознигуудай ажалай бүтээсэ ба шанар нилээдгүй дээшэлхэ байна. Тиимэл хадань, манай правительство ба парти, агууехэ вождь нүхэр Сталин иимэ сэсэмэргэн тогтоол гаргаба. Бидэнэр «Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолой еһоор артелиин Уставые нарин нягтаар сахиха еһотойбди. Юуб гэхэдэ, сталинска Устав хадаа артелиин член бүхэнэй хэлбэришэгүй хуули мүн.

Ц. БОДИЕВ,—Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай хоердохи бригадын член.

Вождь Сталиндаа баяр хүргэнэб

Колхозуудые улам бүхэжүүлэн, колхознигуудые баян ба шанга шадалтай болгохын түлөө Советскэ правительство, большевистскэ парти агууехэ вождь нүхэр Сталин халуун анхарал гаргана. Имагтал тэрэнэй аша туһаар, манай ороной колхозно байгуулалта жэл ерэхэ тудам хүгжэжэ байна. Тэрээнтэй хамта колхознигуудай байдал улам һайжарна.

Би өөрынгөө колхозой хониной товарна фермэдэ хүдэлмэрилһээр 10 жэл болооб. Тиихэ зуураа, хонидые ямар бэлшээреэр яажа адуулха, харуулһалхада зохистой байдаг тухайнь һайса мэдэхэ болооб. Үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ минии харууһалдаг хонид нэгэшье толгой хоролтодо ороогүй, барандаа тобир тарганаар ондо ороһон байна. Жэл бүри хони үсхэбэрилхэ түсэбые дүүргэдэг хадам намда ажалай нэмэлтэ түлбэри үгтэдэг юм.

Энэ жэлдэ хони үсхэбэрилхэ түсэбөө 100 процент дүүргээб. 100 хониноо 105 хурьган абтажа, бултадаа тобир тарганаар ба элүүр энхээр ондо ороһон байна. Хонин һүрэгүүдые хоролтогүйгөөр үсхэбэрилжэ байһанай түлөө би өөрынгөө басаган Евдокия гэгшэтэй хамта ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 21 толгой хони абаха болонхойб. Манай орондо үнэн сэхээр хүдэлмэрилһэн хүнэй ажал иимэ үнэнтэйгөөр ба хүндэтэйгөөр сэгнэгдэдэг байһандань би ехэ омгорхоноб.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» правительство ба партиин тогтоол хадаа агууехэ Сталин багшын колхознигуудые эсэгын анхаралаар хүреэлдэг байһыень үшөө дахин гэршэлжэ үгэнэ. ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба партиин Центральна Комитедэй энэ түүхэтэ тогтоол хадаа бидэнэр, колхознигуудые саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилжэ, колхозоо үшөө хүгжүүлхэ ябадал тээшэ хүтэлнэ.

Д. ЦЫРЕНОВ, — Зэдын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

Хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэгшэдтэй эрид шангаар тэмсэхэ

...най орондо—социализмын илэ... орондо хүсэн түгэс колхозно ...улалта бата бэхеэр мандаад, ...ерэхэ бүри хүгжэн бэхижэжэ ...Большевистскэ парти ба ...эхэ Сталинай сэсэмэргэн хү... ...ри доро ябажа, колхозно та... ...д гүн ехэ илалтануудые түй... Тэдэнэр дайн сэрэгэй хатуу ...жэлнүүдтэ фронт ба Эхэ ...эдеэ-хоолоор таһалдуулан ...хангажа, агууехэ Сталинһаа ...талтай сэгнэлтэ абаа һэн.

...эг дайниие илалта түгэлдэрөөр ...ээд байһан манай ороной ...шад амгалан тайбан сагай зо... ...ажабайдалаа улам саашад... ...хүгжүүлжэ эхилээ. Дүрбэдэхи ...нска табанжэлэй түсэбые ам... ...тайгаар дүүргэхэ—эгээл иимэ ...ба хүндэтэ зорилго советскэ ...урда табигдаа. Хүдөө ажа... ...талаар табанжэлэй түсэбэй эс... ...нуудые бэелүүлхын түлөө кол... ...таряашад шууд тэмсэл хэжэ ...

...банжэлэй түсэбөөр табигдаһан ...эхэ зорилгые дүүргэхын түлөө ...республикын колхоз бүхэн ...өйнгоо түсэб зохеожо, тэрээн ...үндэр баян ургаса хуряа... ...дуу малаа олошоруулан, тэдэ... ...шаг шэмые бүри дээшэлүүлхэ ...энүүдые хараалаа. Колхозу... ...эмхидхэлэй ба ажахын талаар ...бэхижүүлхын тулада, түбхын түрүүн хүдөө ажалай артелиин сталинска Уставые нарин нягтаар сахиха ябадал шухала болоно. Тиимэл хадань, советскэ правительство ба большевистскэ парти «Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» түүхэтэ тогтоол гаргаба. Энэ тогтоол хадаа колхозуудта большевистскэ журам байгуулха хэрэгтэ гол үүргэ ээлхэ—гайхамшагта политическэ документ мүн.

Парти ба правительствын түүхэтэ тогтоолые бодотоор бэелүүлэн, тэрэниие үдэр бүриин хүтэлбэри болгожо абаха ябадал колхозуудай, эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай, партийна, советскэ, газартаряалангай, малажалай органуудай зайлашагүй шухала зорилго болоно. Тиигэбэл, манай колхозуудтахи дутуу дундануудай эсэслэн усадхагдажа, ажал хүдэлмэримнай улам хүгжэхэ, колхознай үшөө бэхижэхэ, колхознигууднай бүри баян ба шанга шадалтай болохо байна. Парти ба правительствын энэ тогтоол хадаа артелиин Уставые бүдүүлигээр хазагайруулһан, колхозой зөөри хэрэгсэлые хуули бусаар үрижэ, үбэршэлжэ байһан этэгээдүүдые элирүүлэн гаргажа, колхозуудта үнэхөөрөө һайн журам тогтоохо талаар үргэн зам нээжэ үгэнэ.

Манай республикын олонхи аймагуудаар хүдөө ажалай артелиин сталинска Уставые эбдэжэ байһан ябадал олоор үзэгдөө. Колхозуудаар Уставые хазагайруулан эбдэжэ байһан ябадалнууд ехэнхидээ юун дээрэ гаранаб гэхэдэ, ажалта үдэрые сэгнэхэгүй, тэрэниие буруугаар гаргашалха, колхозно ниитын газарые үрэхэ, колхозой зөөриие үбэршэлэн гаргашалха, аймагуудай партийна, советскэ газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө тушаалаа хэтэрүүлэн, колхозой зөөри хэрэгсэлые миинтээр гү, али үнэгүй сэнгээр абаха, артелиин хэрэгүүдые хүтэлхэ демократическа үндэһэ һуури эбдэхэ гэхэ мэтэ дээрэ гараа.

«Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоолые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан суглаанууд республикын бүхы колхозуудаар политическэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдэнэ. Тэрээндэ хабаадагшад хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн гэмтэ хүнүүдые элирүүлэн, шанга шүүмжэлэл хэнэ.

Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хамтын суглаан дээрээ энэ тогтоолые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, колхоздоо хүдөө ажалай артелиин Уставай тон ехээр хазагайруулагдадаг байһые элирүүлбэ.

—Энээнһээ урда колхозой правлениин түрүүлэгшэ байһан Чагдуров гэгшын өөрөө мэдээд, Уставые эбдэдэг байһан дээрэһээ һүүлэй үедэ манай колхоз болбол хубиин хэрэгэй түлөө хомхойржо ябадаг хүнүүдтэ эдеэ хоол мэтые үгэжэл байдаг кладовой шэнги болошоһон байна. Колхозой зөөриие хубаарилан тараажа байһан түрүүлэгшэ Чагдуровай гэмээр артельнэй ондоо хүнүүдһээ аяар 29657 түхэриг абалитай болоо. Гадна, Чагдуров ба правлениин ондоо гэшүүд ажалта үдэрые тон буруугаар гаргашалдаг байһан юм. Жэшээлхэдэ, правлениин түрүүлэгшэ Чагдуров һара соо 60 ажалта үдэр абахын орондо 80 үдэр абадаг байшоо. Мүн колхозой бухгалтер Мункожапов гэгшэдэ 80 ажалта үдэр үгтэдэг байгаа,—гэжэ суглаанда хабаадагшад шанга шүүмжэлэл хэһэн байха юм.

Кударын, Яруунын, Хориин, Хэжэнгын аймагуудай диилэнхи колхозууд элдэб организаци ба хүнүүдһээ угаа ехэ абалитай байба. Ярууна, Хори, Хэжэнгын аймагуудай хэдэ хэдэн хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд имагтал өөһэдынгөө хубиин хэрэгэй түлөө хомхой хобдог зан гаргажа, колхозой зөөриие миинтээр ба үнэгүй сэнгээр эдихэһээ гадна, хонжоо наймаа хэдэг байһаниинь элирээд, тэдэнэр гэмээ хатуугаар харюусан амасахань.

Колхозой хамтын зөөридэ зоргоороо орожо, умбаһан түрүүлэгшэнэр, тэдэнэй орлогшонор ба счетоводууд зарим нютагуудаар үсөөн бэшэ бии. Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Ринчино, мүн тус аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Нимаев, Ториин аймагай «Улаан Номто» колхозой правлениин түрүүлэгшэ Мункоев ба бусад артелиин зөөри хайша хэрэгээр гаргашалһанай, сталинска Уставые бүдүүлигээр хазагайруулһанай түлөө харюусалгада хабаадуулагдаһан байна.

Ажалта үдэрые сэгнэнгүй, һайнаар муугааршье, хүнгэн хүндэшье хүдэлмэридэ ябажа байһан, мүн артелиин бэшэ, харин ондоо эмхи зургаануудта саг зуура ажаллажа байһан хүнүүдтэ ажалта үдэр тон адляар үгэжэ байһан ябадал Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо, мүн Курумканай ба бусад аймагуудай олон колхозуудаар үзэгдөө. Колхозно ниитын сабшалан ба хадалангай, бэлшээриин газарые артелиин гэшүүдэй хамтын суглаанай зүбшөөлгүйгөөр үриһэн ушарнууд Хориин, Хэжэнгын, Яруунын, Сэлэнгын ба бусад олон аймагуудаар бии байха юм. Теэд, иимэ хуули буса ябадалнуудтай тэмсэхын орондо, харин аймагай зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, илангаяа газартаряалангай таһагуудай хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөөшье хазагайруулһан байшоо. Һүүлэй үедэ «Колхозуудай ниитын газарые үрилтэһөө сахижа, хамгаалха хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба СССР-эй Совнаркомой тогтоолые зарим газарнуудта болошогүйгөөр хазагайруулдаг болоһон байба.

Артелиин демократиие эбдэхэ, Уставые хазагайруулха гээшэ колхозно байгуулалтын хүгжэлтэдэ харша, колхознигуудай баян ба шанга шадалтай байдалда түргэнөөр ороходо ябадалда харша хэрэг мүн. Тиимэдэ, колхозой Уставые хазагайруулжа, хуули буса ябадал гаргаһан этэгээдүүдтэй эрид тэмсэжэ, тэдэндэ гэм зэмыень шангаар амсуулха шухала. Юуб гэхэдэ, советскэ правительство, большевигүүдэй парти, үнэн сэхэ колхознигууд болбол артельнэ ажахын хүгжэлтэдэ харша ябадал хэһэн этэгээдүүдые тэсэдэггүй байна. «. . . Уставые эбдэлгэнүүдые гаргаха гээшэ колхозуудай хэрэгтэ гүн хоротой ба манай ороной бүхы социалистическэ байгуулалтада тон аюултай болохо байна»—гэжэ ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет тоолоно.

Нютагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай ба малажалай органууд, сельсоведүүдэй, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй эгээл шухала зорилго хадаа «Колхозуудта хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн ябадалнуудые усадхаха хэмжээнүүд тухай», «Колхозуудай ниитын газарые үрилтэһөө сахижа хамгаалха хэмжээнүүд тухай» правительствын ба партиин түүхэтэ тогтоолнуудые үдэр бүриин хүтэлбэри болгон абажа, тэрэниие бодотоор бэелүүлхэ ябадал болоно. Хүдөө ажалай артелиин Уставые эбдэһэн гэмтэ хүнүүдтэй эрид шанга тэмсэл хэгдэхэ ёһотой.

О. КОДУНСКАЯ.

Августын һүүлээр Владимир городто морин ажалай талаар Областной выставкэ үнгэргэгдэһэн байгаа. Областиин колхозууд 400 гаран үүлтэртэ моридые выставкэдэ эльгээгээ. Тэдэнэй дунда «Владимирская» гэжэ шэнэ үүлтэрэй хүндэ ашаа шэрэдэг 200 гаран морид эльгээгдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Юрьев—Польско районой «Безбожник» гэжэ колхозой солото моришон О. М. Торгова (зүүн гарһаа) выставкэ дээрэ конкурсһаа гадуур чемпион гэжэ тоологдоһон «Графиня» гэжэ гүү баряад байна. «Графиняһаа» «Гарус», «Гранит», «Грозный» ба бусад азарганууд гараһан байна. Баруун гарһаа—«Безбожник» колхозой моришон хүндэ ашаа шэрэдэг моридой дунда хоердохи һуурие эзэлһэн «Грозный» гэжэ азаргые бараад байна. А. Никифоровэй фото (ТАСС-эй фотохронико).

МАРТАГДАҺАН УЧАСТОК

Кяхтын аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданхай

Колхозно тосхонуудые культурна ба болбосон болгохо хэрэгтэ колхознигуудай гэр байрые һайжаруулалга, культурно-ажахуудалай барилгануудые бодхоолго тон ехэ удхашанартай байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Гэхэтэй хамта, Кяхтын аймагай колхозуудаар культурно-ниитын хүдэлмэри огто орхигдошоһон гэхэдэ ямаршье алдуу болохогүй. Жэшээлхэдэ, Усть-Кяхта гэжэ тосхон болбол аймаг соогоо ехэхэн тосхон гэжэ нэрлэгдэдэг тула культурно-ниитын хүдэлмэриин гуламтань байха еһотой гэжэ һанахаар байгаа. Энэ тосхондо олон залуушуул, хүдэлмэришэд ба интеллигентнүүд хүдэлмэрилдэг байна. Гэбэшье, тэндэ ямаршье культурно-ниитын хүдэлмэри ябуулагдадаггүй.

Энэ тосхон дээрэ ехэхэн клуб бии. Һайнаар хүдэлмэреэ табяад байбал, энэ клуб ехэ туһа үгэхэнь лабтай байгаа. Зүгөөр, энэ клуб соо орон гэхэдэм, гурбан томо ямаадууд хэбтэжэ байба. Усть-Кяхтын сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Сахиявһаа ошожо асуубаб. Тиихэдэм нүхэр Сахияев: «тэрэтнай клуб бэшэ! Ондоо гэртэ клуб хээбди» гэбэ.

Тиигээ һаа тэрэ клубыетнай ошожо харая гэжэ нүхэр Сахияевые урибаб. Тэрэ клубай үүдэниинь суургатай байжа, шэлгүй сонхорынь досоохи юумэнүүдыень хараад лэ саашаа ябаа һэм.

Үнэн дээрээ тус тосхондо хоер гурбан зуун хүнэй һууритай томо клуб дайнай жэлнүүдтэ хүдэлмэрилжэ байһан юм. Мүнөө болоходо тэрэ клуб орхигдошоод байханъ гайхалтай байна. Шэнэ клубайнь сонхонууд булта тэһэршэнхэй, зарим сонхонуудыень оройдонь бүтүүлжэрхинхэй. Харин эндэхи залуушуул сүлөөтэй сагтаа шэлгүй харанхы клуб соогоо сугларжа, тон культурна бэшээр шууялдаад үнгэрэдэг байна. «Мүнөө үдэшэ «арбан табатай капитан» гэжэ кино гараха» гэһэн зарлал сельсоведэйнгээ газаа няагаад, тэрэнь, хүн зоной суглархада, Хоронхойн станцида гарахаар абаашагдаһан байха юм. Иимэнүүд ушарнууд хододоо үзэгдэдэг юм гэжэ эндэхи залуушуул хөөрэнэд.

Мүн тэрэшэлэн Больше-Лукска сомоной Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз сэбэр һайхан клубтай аад, тэндэ нэгэшье концерт болон зүжэг наадан табигдадаггүй. Харин клубынь хододоо суургатай байдаг юм.

Тэрэшэлэн Усть-Киранай сомоной «Большевик», Субагтын сомоной «Улаан Субагтуй», мүн Больше-Лукска сомоной Сталинай, Усть-Киранай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд хүдэлмэрилхөө болиһоор үни удаан болоо.

Аймагай олонхи колхозуудта радиоузел байхагүй. Тэдэ колхозуудай арад зон аймаг, республика, Союз доторхи ба бусад һонинуудые радиогоор соносохо аргагүй байдаг.

Кяхтын аймагай арад зониие культурна талаар хангаха тон шухала хэрэгые һайжаруулха талаар аймагай культурно-гэгээрэлэй таһаг (эрхилэгшэнь нүхэр Жарников) мүртэй хүдэлмэри хэнэгүй.

Б. ДЫМБРЫЛОВ, «Б. М. Үнэн» газетын корреспондент.

Комсомолецуудай үүсхэлээр воскресник эмхидхэгдэбэ

Һаяхан Сэлэнгын аймагай Загастайн дунда һургуулиин дэргэдэхи комсомольско эхин организациин үүсхэлээр воскресник эмхидхэгдэбэ. Тэрэ воскреснигтэ һурагшад ба багшанар, мүн комсомолецууд олооро хабаадалсажа, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ эршэмтэй шангаар хүдэлмэрилбэд. Сугларагшад хоер бүлэг боложо таһараад, нэгэнь молотилкын бригадада туһалба. Нүгөөдэнь колос түүлсэбэ.

Таряа сохилтын бригадада хүдэлмэрилхэдөө комсомолецууд багшанар Д. Найданов ба Б. Буянтуев гэгшэд үдэрэй нормые 110 процент дүүргэбэ. Һурагшадай дундаһаа 9-дэхи классай һурагша Бато Очиров, 6-дахи «А» классай һурагша Аюрова һайнаар хүдэлмэрилбэ.

Колос суглуулагшад колхозой амбаарта 70 кг шэниисэ тушааба.

Лубсан РИНЧИНО.

Армиһаа табигдаһан сэрэгшэд —алта малтагшад

Байгша оной эхеэр Баунтын аймагта Улаан Армиһаа нүхэд Бутаков, Бидус, Гусинин, Зверьков, Итапов, Соболев гэгшэд бусажа ерэһэн байгаа.

Тэдэнэр Ильинскэ алтанай олзоборилгын участок дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр алта бэдэрэлгын хүдэлмэри дээрэ һайн амжалтануудые туйлана.

Ажалай бүтээсые ехэдхэхэ зорилготойгоор шэнэ олоһон участок дээрээ тэдэнэр хоер халаан боложо, түхэреэн сүүдхэ соо алтанай эльһэ угаалгые эмхидхээ. Тэрэнэй ашаар үнгэрһэн һарын алта угаалгын даалгабарие үлүүлэн дүүргээд, мүнөө Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ угаа эдибхитэйгээр оролсоод хүдэлмэрилжэ байна.

А. ТАРСКИЙ.

Эрик Гунин—эрхим фрезеровщик

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Улан-Удын деподо гойхид бусад предприятинууд шэнги фронтдо продукцинуудые бүтээжэ, хэдэн сүүдхээр амарангүй хүдэлмэрилжэ байгаа

Тэрэ үедэ тус деподо 15 наһатай хүбүүн Эрик Гунин ерэһэн бэлэй. Тиин энэ нүхэр түрүүшын үдэрһөө эхилээд фрезеровщигэй мэргэжэлдэ һуралсаа. Хэдэн һарын туршада фрезеровщик боложо хүдэлмэрилхэ зуураа, Гунин болбол ажалай үндэр бүтээсые туйлана.

Мүн нүхэр Гунин деподо ерэһэн хэдэн олон залуу хүдэлмэришэдые өөрынгөө орео дүршэлдэ һургаһан. детальнуудые болбосоруулха ябадалые хүнгэдхэхын үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан байха юм.

Мүнөө нүхэр Гунин Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, үдэр соогоо 2—2,5 нормонуудые үгэжэ байна.

Б. ДАНСОРУНОВ.

Һурагшад колхозуудта туһалба

Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын долоон жэлэй һургуулиин (директорынь нүхэр Матадханова) һурагшад багшанартайгаа хамта һаяхан нэгэ амаралтынгаа үдэр тус сомоной колхозуудта туһалба.

Нэгэдэхи дүрбэдэхи классуудай һурагшад Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо морковь, капуста ба бусад овощьнуудые хуряалсаба. Мүн 5—7 классайхидынь тус колхозой 17 га просо сабшаад бухаллажа үгэбэ. 7-дохи классай һурагшад Жигмытов Балжир, Зондуев Ендон гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилбэ.

Һурагшадай нэгэ звено багша Гурапакшеевагай хүтэлбэреэр Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ колос түүбэ.

Ж. Ц. ЦЫБАНОВ.

Фельетоной орондо

„Ехээр һанаһан хүн ерэн хоног хооһон“

Кударын аймаг бии боложо, Кудара тосхондо центрлэһээр гурбан жэлһээ үлүү болобо. Энэ ехэ хугасаа дотор тус тосхониие алишье талааранъ аймагай культурно-гэгээрэлэй гол гуламта болгожо шадаха байһаниинь лабтай.

Теэд, кударынхид иимэ зорилго урдаа табиһан байбашье, бодото хэрэг дээрээ энэ зорилгоео бэелүүлжэ шадаагүй.

Аймагай уншалгын байшаниие газаа тээһээнь харахада ехэл гоё һайхан байшан байха юм. Байза, энэшни зосоогоо бүрил үлүү һайхан байха ёһотой гээд орон гэхэдэшни, газаахиһаа долоон доро, хооһон, зүдэрүү, хоёрхон стулһаа бэшэ юушье үгы байжа, ороһон хүнэй урмаяа хухаржа, «ехээр һанаһан хүн ерэн хоног хооһон» гэһэн арадай сэсэн үгэ ехэл зүб байна гэжэ һанахаар.

Аймагай клуб соонь энээнһээ юугээрээ үлүүб гэхэдэ, тэндэ зургаан һандали ба хоер стол байба. Ондоо юушье үгы.

Бүхэли аймагай центр дээрэ нэгэшье парикмахерска байхагүй. Теэд эндэ аймагай культурно-гэгээрэлэй таһаг ба тэрэниие даагша Г. Раднаев гэжэ байдаг, аймкомхоз ба тэрэниие даагша Попов гэжэ байдаг. Нэрлэгдэһэн хоер хэана, юу хэжэ байдаг юм?

Б. ДЫМБРЫЛОВ.

Японидо хамаатай Союзна Советдэ

Японидо хамаатай Союзна Советдэ СССР-һээ һуугаа түлөөлэгшэ генерал-лейтенант нүхэр Деревянко гэгшын мэдүүлгэ

ТОКИО, октябриин 5. (ТАСС). Японидо хамаатай Союзна Советэй заседани дээрэ тэрэ Советдэ СССР-һээ һуугаа түлөөлэгшэ генерал-лейтенант Деревянко гэгшэ японско правительстводахи сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилдэг бюрогой ажал-ябуулгада найдалгүй байһанаа мэдүүлбэ. „Союзна сэрэгүүдэй штабай 1946 оной январиин 4-эй директивэй еһоор,—гэжэ нүхэр Деревянко мэдүүлбэ,—японско зэбсэгтэ хүсэнүүдэй офицернүүд правительственна албан тушаалнуудта хэрэглэгдэхэ еһогүй байһаниинь мэдээжэ. Гэхэтэй нэгэн хамта, сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилдэг бюро хадаа правительственна албан газар байһан болобошье тэрэнэй захиргаанай органуудта японско армиин, флодой ба авиациин хэдэ хэдэн мянган офицернүүдэй байдаг баримта тэрэшэлэн мэдээжэ. „һэлгэгдэшэгүй“ хүнүүд тухай шалтагта сэрэгэй албанһаа табилгын бюродо адляар японско сэрэгэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй офицернүүдые тиимэ үргэнөөр хэрэглэхын тулада анхаралдаа абтажа шадагдахагүй байна гэжэ һананаб. Сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилдэг бюродо японско урданай генеральна штабай, далайн дээдэ штабай, сэрэгэй ба тэрэшэлэн уһан сэрэгэй министерствонүүдэй оперативна ба тусхай таһагуудай лично состав олоор хэрэглэгдэдэг. Хэдэ хэдэн тусхай таһагуудай, жэшээлхэдэ, генеральна штабай 5-дахи тагнуулай таһагай (энэ таһаг хадаа СССР-тэ эсэргүү тагнуул ябуулдаг һэн) лично состав хадаа сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилдэг нэгэдэхи управленидэ дүүрэнээр алба хэжэ байдаг. Энэ мэтэ байдал сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилдэг хоердохи управленидэ харагдадаг байна. Энэ управлениие японско уһан сэрэгэй флодой эгээл хуушанай тагнуулшадай нэгэнь мүн болохо, далайн дээдэ штабай тагнуулай таһагые даагша байһан вице-адмирал Минору Маеда гэгшэ толгойлжо һуудаг.

Энээнтэй дашарамдуулан. сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ органуудта штабуудай оперативна ба тагнуулай офицернүүдые хэрэглэхэ ямар шухала хэрэгсэл байна гээшэб гэһэн асуудал гарана. Тэдэнэрэй нилээд олониинь японско милитаризмын идеологууд ба хүтэлбэрилэгшэдтэй нэгэн хамта һүүлэй агрессивна дайниие бэлэдхэхэ зорилготойгоор баганууд ба ехэнүүд“ „инцидентнүүдые“ хэһэнэй түлөө харюусалгатай байһан ушарые хараадаа абаха болоо һаа, тэдэ офицернүүдые гүрэнэй албан тушаалнуудта хэрэглэдэг ябадал улам гайхалтай. ойлгогдохогүй болоно. Тэдэнэр хадаа японско милитаристнуудай булимтаралгын түсэбүүдые зохеохо ба бэелүүлхэ хэрэгтэ сэхэ хабаадалсахаһаа гадна, заримандаа японско милитаристнуудай агрессивнэ элдэб гэмтэ ябуулгануудые үүсхэгшэд байһан юумэд. Эгээн энээн дээрэһээ иимэ нюурнуудта хүндэтэйгөөр хандадаг ябадал союзнигуудта аюултай ба бэрхэшээлтэй хойшолонгуудые асаржа магад байһаниие дахин дабтажа мэдүүлнэб.

Сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ бюрогой штадай тон олон байһан ушар баримта тэрэшэлэн анхаралые хандуулна. Сэрэгэй албанһаа табиха асуудалнуудта оройдоошье мэргэжэлгүй нюурнууд, сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ бюрогой эмхидхэлтэй багаханаршье танилсабал, энэ албан газарай нилээд олон таһагууд, секцинүүд, группэнүүд ба бюронуудай ажал-ябуулгань японско зэбсэгтэ хүсэнүүдые сэрэгэй албанһаа табиха гү, али тэдэнэрые репатриацилха хэрэгтэй ямаршье холбоогүй гэжэ ажаглав ойлгожо шадаха байна. Жэшээлхэдэ, сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ нэгэдэхи управленидэ японско армиин генеральна штабай оперативна управлениин начальник байһан генерал-лейтенант Сиюци Миддзаки гэгшээр хүтэлбэрилэгдэдэг „түүхэтэ баримтануудые шэнжэлэн үзэхэ“ таһаг гэжэ нэрлэгдэһэн таһаг бии юм. Номгон далайлахи дайнай яажа үүсхэгдэжэ бии болоһоной ба дайнда Японийн булигдаһанай шалтагаануудые шэнжэлхэ талаар японско комиссиин тухай асуудалтай дашарамдуулан Союзна Советэй 11-дэхи заседани дээрэ энэ управлени тухай хэлэһэн байгааб. Хэблэлэй мэдээсэл дээрэһээ хаража үзэхэдэ энэ комисси болбол японско правительствын хоер һарын турша соо тэрэниие „усадхаха аргануудые шэнжэлһэнэй һүүлээр“ оройдоо лэ уржадэр тараагдаһан байна.

Түүхэтэ баримтануудые шэнжэлхэ талаар энэ таһаг хадаа генеральна штабай оперативна ба тагнуулай таһагуудай урда байгааша офицернүүдые хүдэлмэридөө хэрэглэжэ, тэрэшэлэн дээдэ зэргэтэ бусад офицернүүдые хүдэлмэридөө хэрэглэжэ, үнгэрэгшэ дайнай дүй дүршэлые шэнжэлхэ ба хамталха ябадалые сэхээр эрхилхэ зуураа, дайнай ябуулгануудай элдэб фронтнуул дээрэ болоһон онсо шухала операцинуудые тус тустань тодорхойгоор шэнжэлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа табина. Теэд сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ бюродо энэ мэтын шэнжэлэл яахадаа хэрэгтэй болоо юм гэжэ асууха ушартай болоно. Гадна энэ таһагай дээдэ зэргэтэ бусад офицернүүд энээнтэй нэгэн хамта дайнай эхилһэнэй ба дайнда Японийн булигдаһанай шалтагааниие шэнжэлэн үзэхын тулада правительстваар бии болгогдоһон комиссида тэрэшэлэн хүдэлмэрилдэг байба. Сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилдэг бюрогой хэдэ хэдэн бусад таһагууд ба управленинүүд тэрэшэлэн албанһаа табилга ба репатриацида ямаршье хамаагүй хүдэлмэриие ябуулна. Жэшээлхэдэ, сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ нэгэдэхи управлениин юрэнхы хэрэгүүдэй таһагай шэнжэлэлгын секци иимэ байна гэхэтэй хамта энэ секци хадаа „Японийн газаа тээ японско сэрэгүүдэй бодото ажа-байдалые“ шэнжэлхэ зуураа уласхоорондын байдалые шэнжэлхэ ба сэгнэхэ ябадалые баһа эрхилдэг байна.

Эдэ бүхы баримтанууд хадаа еһо тэдыгээр тараагдаһан японско генеральна штаб болбол сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ бюродо бэеэ далдалха байра олоод, бодото дээрэ мүнөө хүртэр өөрынгөө хүдэлмэриие үргэлжэлүүлжэ байна гэһэн һаналые намда олгоно. Урдынуиһаа илгаатай юумэ юуб гэхэдэ, генеральна штабай офицернүүдээр заабол хэгдэдэг тусхай хүдэлмэри мүнөө болоходо даруугаар нэрлэгдэһэн албангазарта хэгдэдэг, харин генеральна штабай офицернүүд сэрэгэй формын орондо мүнөө гражданска хубсаһа үмдөөд ябадаг болоо. Тиимэһээ дээрэ дурсагдаһан зүйлнүүд дээрэһээ абажа японско правительство хадаа, минии һанахада, союзна сэрэгүүдэй штабай найдалгые хорото сэдьхэлээр хэрэглэжэ, японско урдын генеральна штабай офицернүүдтэ сэрэгэй ажал-ябуулгануудые нюусаар хэдэг арга олгоно гэжэ айһанаа мэдүүлэнгүй байжа шадахагүй. Энэ асуудал тушаа намда байгаа ехэшэг дутуу мэдээнүүдэй еһоор Верховно командалагшада дооро дурсагдагша һайшаан дурадхалнуудые заажа үгэхэ гү, али тусгаарлабал японско правительствода зааха гэбэл:

1. Сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ агенствонуудай штадые нилээд ехээр хороохын тулада сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ бюрогой структурые үндэһөөрынь шэнэлэн хараха ба сэрэгэй албанһаа табилгые эрхилхэ бюрое байлгахын тулада японско правительствын гаргашалжа байдаг бюджэтнэ угааехэ һомололгые энээнтэй тааралдуулан хороохо.

2. Репатриациин ба сэрэгэй албанһаа табилгын асуудалнуудта ямаршье хабаадалгагүй аад, оперативна, тагнуулай ба информационно ябуулгануудые эрхилдэг байһан тулада бодото дээрээ урдын генеральна штабай хэдэг хүдэлмэриие мүнөө хүртэр ябуулдаг сэрэгэй албанһаа табилгые э дэг бюрогой таһагууд ба упр нинүүдые энэ дары тарааха шээлхэдэ, сэрэгэй албанһа билгые эрхилхэ нэгэдэхи у ленеин түүхэтэ баримта шэнжэлхэ таһаг, мүн тэрэ у ленеин юрэнхы хэрэгүүдэй гай шэнжэлэлгын секци, сэ албанһаа табилгые эрхилхэ лохи управлениин шэнжэла секци г. м). Тараагдаха еһот һагууд ба секцинүүдэй бүхы нуудые гүрэнэй албан ту һаа дары гаргаха.

3. Сэрэгэй албанһаа таб эрхилхэ бюрогой централь нютагуудай органуудта хүд рилдэг зандаа японско генер штабай бүхы офицернүүд ба руднигуудые, тэрэшэлэн та лай органуудай бүхы офицер ба сотруднигуудые энэ дар дэлмэриһөөнь гаргаха ба гү албан тушаалнуудта эдэ нюу дые абахые хоримжолхо.

4. Арми ба флодой орг мүн болохо таһагууд ба секц дэй бүхы хэрэгүүдые ба ментнүүдые (жэшээлхэдэ, сэр албанһаа табилгые эрхилхэ дэхи управлениин техничес рижуулалгын таһаг ба тараа еһотой бусад таһагууд) со сэрэгүүдэй штабта үгэхэ.

5. Центртэшье, нютагууд сэрэгэй албанһаа табилгые э хэ бюрогой үшөө дүүрээдүй далнуудые хаража байһан гуудай хүдэлмэриин дүүрг түргэдхэхэ гэхэ гү, али у японско зэбсэгтэ хүсэнүүд жо байһан личнэ составые һаа табиха ба репатриацилх далтай нягта холбоотой асу нуудай шиидхэлгые шамду Эдэ таһагуудай хүдэлм дүүрэнээр дүүргэхын тула дорхой ба богони болзор тог

6. Сэрэгэй албанһаа таб эрхилхэ бюрогой зүбхэн л секцинүүд ба таһагуудта хү рилжэ байха эрхэ үгэхэ, га нэгэн хамта эдэ таһагуудһа шээлхэдэ орденууд ба шанг үгэжэ, заншалта фестива гэхэ мэтые эмхидхэжэ нюурнуудые зайлуулхын зор тойгоор, тэдэ таһагууд ба нүүдэй эмхидхэлэй стру үндэһөөрөө шэнэлэгдэхэ

7. Сэрэгэй албанһаа таб эрхилхэ бюрогой нютагай нуудаар бодото дээрээ ю дээб гэжэ тодорхойлхо шу геэд тэдэнэр хадаа сэрэг банһаа табигдаһан офицер нэгэдэлгын центр болоно бэзэ гэжэ тодорхойлхо шу

Союзна Советдэ түрүүлэ һууһан тус Советдэ США-һ лөөлэгшэ Атчесон гэгшэ с албанһаа табилгые эрхилхэ гой ажал-ябуулга тухай ге Деревянкын һайшааһан дур нууд тушаа үгэ хэлэхэ зу японско зэбсэгтэ хүсэнүүдэй но составые табиха хэрэгтэ оршожо байһан байдалые зүб тоолобо.

Номгон далайдахи дайнай дүршэлые шэнжэлхэ коми тарааха шухала байһанай генерал Деревянко гэгшээр дээрэ табигдаһан асу ашаар энэ комисси японско вительстваар тараагдаба. Ту вительство, — Атчесон хэл энэ асуудал тушаа генерал вянкын талаһаа шүүмжэл баяр хүргэбэ. Гэхэтэй хамт шүүмжэлэлгые Болл гэгшэ шэлэн дэмжэбэ. (Великобри һаа тус Советдэй член болож гаа Болл гэгшэ „Та г-н т лэгшэ энэнэй тухай ген гүт?“ гэжэ асуудал табижа соной үгые таһалдуулна). гэй албанһаа табилгые эр бюро хадаа японско генер штабай далдалалга болоно мэдүүлгые „гайхалтай“ гэж доноб гэжэ Атчесон саашан дүүлбэ.

Великобританиһаа туе Со член боложо байгаа Болл нүхэр Деревянкын мэдүүл тушаа хэлэхэ зуураа, сэ албанһаа табилгые эрхилхэ гой гол гол хүдэлмэрилэг сэрэгэй нэрэ зэргэнүүд ту дээнүүдые үгэхые гүйба.

Уласхоорондын хронико

◆ 4 мянган английска солдадуудые тээһэн английска транспорт Александридэ ерэбэ.

◆ Парагвайн дотоодын хэрэгүүдэй министерство компартиин ажал ябуулгануудые нэгэ һарын болзороор хоримжолбо.

◆ Алабама гэжэ штадай (США) хуули засагай газарнууд «Скотсборын узнигүүд» гээгдэһэн элитэ хэрэг тушаа гэмнүүлэгдэгшэдэй нэгэн Норрис гэгшые Алабамын түрмэнүүдтэ 15 жэл һууһанайнь һүүлээр гар даабаряар табиба. Скотсборын нүгөөдэ нэгэн узник Патрсон гэгшэ үшөө хаалганда байһан зандаа.

◆ Де Голль гэгшэ үгэ хэлэжэ учредительнэ суглаагаар баталһан конституциие буруушааба.

◆ Американска ажалай федерацида хабаадалсан ородог Канадын профсоюзна нэгэдэл мүн бо Канадын профсоюзуудай ресс (250 мянган члег өөрынгөө съезд дээрэ диилэ лосуудаа профсоюзуудай Бр хэйн федерацида орохо шиидхэбэриие абаба.

Харюусалгата редактор
Ц. Д. ДАМДИНЖА

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС. Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора — 23. ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, хозяйства — 3-23 (2 зв.), культуры и быта, промышленности и транспорта — 4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); об'явлений — 2-64 (2 зв.).

Н—00712. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. тираж